

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА
від 15 грудня 2023 р. No 1322

Київ

Про схвалення Стратегії утвердження української
національної та громадянської ідентичності на період
до 2030 року та затвердження операційного плану
заходів з її реалізації у 2023—2025 роках

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Схвалити Стратегію утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року (далі — Стратегія), що додається.
2. Затвердити операційний план заходів з реалізації у 2023—2025 роках Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року (далі — операційний план заходів), що додається.
3. Міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, обласним та Київській міській державним адміністраціям (військовим адміністраціям) забезпечити:
виконання завдань та заходів операційного плану заходів у межах і за рахунок видатків, передбачених у державному та місцевих бюджетах на відповідний рік, та інших джерел, не заборонених законодавством;
подання щороку до 1 квітня Міністерству молоді та спорту інформації про стан виконання операційного плану заходів.
4. Міністерству молоді та спорту:
разом з іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади розробити та подати до 1 листопада 2026 р. Кабінетові Міністрів України проект операційного плану заходів з реалізації у 2026—2028 роках Стратегії, до 1 листопада 2029 р. — проект операційного плану заходів з реалізації у 2029—2030 роках Стратегії;
подавати щороку до 15 квітня Кабінетові Міністрів України звіт про стан виконання операційного плану заходів, операційного плану заходів з реалізації у 2026—2028 роках Стратегії, операційного плану заходів з реалізації у 2029—2030 роках Стратегії.
5. Визнати такими, що втратили чинність:
постанову Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 р. No 999
“Про затвердження Типового положення про координаційну раду з питань

національно-патріотичного виховання при місцевій державній адміністрації” (Офіційний вісник України, 2017 р., № 2, ст. 39); постанову Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2021 р. № 1295 “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 р. № 999” (Офіційний вісник України, 2021 р., № 98, ст. 6395).

Прем’єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

СХВАЛЕНО

постановою Кабінету Міністрів України
від 15 грудня 2023 р. № 1322

СТРАТЕГІЯ

утвердження української національної та громадянської
ідентичності на період до 2030 року

Загальна частина

Існування та процвітання України неможливе без загального усвідомлення громадянами своєї національної та громадянської ідентичності. Відчуття такої належності до української нації як самобутньої спільноти, об’єднаної назвою, символами, історичною пам’яттю, суспільно-державними (національними) цінностями, зокрема українською мовою і народними традиціями, безпосередньо позначається на житті кожної людини.

Одним із пріоритетів діяльності держави та суспільства є відповідь на виклики і загрози, які в сьогоденні умовах здійснюють реальний вплив на формування національної свідомості.

Утвердження української національної та громадянської ідентичності громадян є одним із основних елементів формування здатності держави протистояти внутрішнім і зовнішнім безпековим загрозам, а отже, набуває особливого значення для сфери національної безпеки і оборони.

Розвиток національної свідомості суспільства повинен забезпечуватися на основі суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність), на прикладах героїчної боротьби Українського народу за утвердження суверенітету власної держави, ідеалів свободи, соборності, поваги до Конституції і законів України, соціальної активності та відповідальності за доручені державні та громадські справи,

готовності до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України.

Ця Стратегія визначає напрями, цілі та основні завдання, що стоять перед державою, а також очікувані результати, механізми, заходи щодо проведення моніторингу реалізації Стратегії.

Цілі Стратегії відповідають принципам формування та шляхам реалізації державної політики, визначеним Законом України “Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності”.

Основними складовими державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності є національно-патріотичне виховання, військово-патріотичне виховання, громадянська освіта.

Стратегія розроблена відповідно до положень Конституції України, Законів України “Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності”, “Про національну безпеку України”, “Про освіту”, “Про основи національного спротиву”, “Про забезпечення функціонування української мови як державної”, “Про закордонних українців”, “Про волонтерську діяльність”, “Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті”, “Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки”, “Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії”, “Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939—1945 років”, постанови Верховної Ради України від 12 травня 2015 р. № 373-VIII “Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді”, Указу Президента України від 27 вересня 2021 р. № 487 “Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021—2026 роки”, Указу Президента України від 28 грудня 2021 р. № 685 “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року “Про Стратегію інформаційної безпеки”, розпоряджень Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2018 р. № 710 “Про схвалення Концепції розвитку громадянської освіти в Україні” (Офіційний вісник України, 2018 р., № 80, ст. 2686; 2022 р., № 82, ст. 5052), від 17 липня 2019 р. № 596 “Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року “Сильна мова — успішна держава” (Офіційний вісник України, 2019 р., № 62, ст. 2159) та інших нормативно-правових актів.

Аналіз поточного стану у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, тенденції та обґрунтування щодо необхідності розв'язання виявлених проблем

Суттєвий вплив на соціально-економічну ситуацію в державі, а відповідно і на формування національної свідомості в цілому та її регіонах протягом останніх років чинять такі виклики і загрози, як збройна агресія проти України, яка здійснюється державою-окупантом, тимчасова окупація частини територій України, демографічна криза, епідемічна ситуація, проблеми у сфері освіти, науки, культури, відсутність єдиної системи національно-патріотичного виховання в регіонах. Все це відображається на розвитку демократичного суспільства.

У рамках ідеологічної концепції “руського міра” серед українського населення пропагувався наратив про “нерозривну єдність” з “братнім народом”, спільну історію, російську мову, культуру та православну віру. Так, наприклад, у 2021 році лише 72,1 відсотка молоді пишалися тим, що вони є українцями. При цьому 33,8 відсотка населення, яке проживає у східному регіоні, та 34 відсотки населення, яке проживає у південному регіоні України, відносили себе до громадян колишнього СРСР.

За результатами соціологічного дослідження громадянської ідентичності українців у 2022 році абсолютна більшість опитаних ідентифікує себе громадянином України — 94 відсотки, майже стільки ж — мешканцем свого регіону, половина ідентифікують себе європейцями, близько 30 відсотків — ні, “радянською людиною” вважають себе майже 10 відсотків.

Крім того, європейцями себе частіше вважає молодь, а “радянською людиною” — старші. Ще у 2020 році “тужили” за СРСР близько 32 відсотків, а позитивно оцінювали розпад цього історичного утворення 49 відсотків. У східному і південному регіонах України негативна оцінка розпаду СРСР переважала.

Результати проведених соціологічних опитувань переконують, що проблема ідентифікації населення себе українцями, зокрема за регіональним зрізом, існує, а її розв'язання потребує перманентних комплексних дій, спрямованих на довгостроковий результат щодо досягнення єдності в українському суспільстві шляхом подолання суперечностей соціокультурного, мовного, регіонального характеру на основі європейського та євроатлантичного курсу, консолідації суспільства навколо суспільно-державних (національних) цінностей.

Отже, існує нагальна потреба у здійсненні комплексу заходів, спрямованих на подолання постколоніальних та посттоталітарних деструктивних наслідків у свідомості населення України.

Важливим завданням у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності є поширення інформації про досягнення українців та їх внесок у скарбницю світової цивілізації, зокрема у сферах освіти, науки, культури, мистецтва, спорту, бізнесу, висвітлення внеску представників корінних народів, національних меншин (спільнот) України та громадян інших держав у боротьбу за державну незалежність і територіальну цілісність України.

Сьогодні українська мова перестала бути лише засобом комунікації. Продовжує зростати кількість тих, хто частіше розмовляє українською мовою вдома. У грудні 2022 р. зросла частка громадян, які вживають українську мову в повсякденному житті. Якщо у 2021 році цей показник становив 64 відсотки, то у 2022 році він зріс до 71 відсотка. Водночас рівень вживання російської мови знизився майже на 10 відсотків. Така динаміка є наслідком ефекту символічної відмови, свідомої ідентифікації населення себе українцями через мову.

Тенденція до ідентифікації себе як громадянина через мову обумовлює нагальність створення цілісного українськомовного простору, зокрема шляхом створення нового цифрового та культурного українськомовного продукту для різних вікових категорій та цільових груп.

Збройна агресія держави-окупанта проти України актуалізує питання підготовки фахових кадрів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності. Зокрема, наявність фахівців такого напрямку дасть змогу побудувати ефективну навчально-виховну систему, метою якої є національно-патріотичне, військово-патріотичне виховання та громадянська освіта населення. Існує також потреба у підготовці фахівців, які будуть працювати з цивільним населенням, яке тривалий час проживало на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України (далі — тимчасово окупована територія).

Основними проблемами (викликами і загрозами) є:

відсутність механізму та системних підходів щодо підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

наявність підходів щодо підготовки фахівців, що не відповідають вимогам воєнного стану, перспективам післявоєнної відбудови країни та її європейської інтеграції;

відсутність програм підвищення кваліфікації, які б давали змогу закладам освіти, установам, що провадять освітню діяльність, забезпечити підготовку фахівців, орієнтованих на вимоги воєнного стану, перспективи післявоєнної відбудови країни та її європейської інтеграції, здатних пропагувати єдині проукраїнські наративи;

необхідність підготовки фахівців, які зможуть бути залучені до процесів реінтеграції населення тимчасово окупованої території.

В умовах, коли протягом останніх років окупаційні адміністрації держави-окупанта проводять цілеспрямовану політику знищення української національної та громадянської ідентичності, зокрема дітей та молоді, через формальну та неформальну освіту, повинні бути розроблені заходи та сучасні методи для збереження української національної та громадянської ідентичності. Додатково повинен бути забезпечений сталий зв'язок із населенням, яке проживає на тимчасово окупованій території.

Такі дії та заходи повинні бути спрямованими на руйнування упереджень і стереотипів, формування довіри у ставленні до населення України на підконтрольній Україні і тимчасово окупованій території, розвінчування пропаганди держави-агресора.

Розв'язання зазначених проблем може бути досягнуто шляхом модернізації мережі закладів сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності, зокрема створення єдиної системи закладів з метою координації діяльності у зазначеній сфері, підготовки населення до захисту і оборони України, соціально-психологічної реабілітації військових та цивільного населення, яке потребує психологічного і фізичного відновлення.

Україна продовжує героїчний спротив неспровокованій збройній агресії держави-окупанта. Цей спротив має не лише військову, а і культурну складову, адже саме у війні за ідентичність вирішується питання суб'єктності української політичної нації. Сьогодні агресор цілеспрямовано реалізує лінгво-, етно- та культуроцид на тимчасово окупованій території.

Система російської пропаганди створює та поширює дезінформацію як в Україні, так і в усьому світі, підриваючи довіру до України та викривлюючи сприйняття українців в інших країнах.

У цьому контексті варто виокремити проблему формування та реалізації єдиної державної інформаційно-просвітницької політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Зокрема, основними проблемами (викликами і загрозами) в інформаційній політиці є:

збільшення кількості глобальних дезінформаційних кампаній;

недостатній рівень медіаграмотності (медіакультури), зокрема в умовах стрімкого розвитку цифрових технологій.

У березні 2021 р. агенція “Info Sapiens” провела комплексне дослідження “Індекс медіаграмотності українців”. Його результати засвідчили, що медіаграмотність 15 відсотків українців є низькою, у третини (33 відсотки) — нижчою за середню, 44 відсотки аудиторії притаманний вищий за середній рівень медіаграмотності, і лише у 8 відсотків — високий. Цілком передбачуваним є високий рівень

медіаграмотності у молоді 18—25 років (у них особливо добре розвинені цифрові компетенції) і низький серед старшої вікової групи 56—65.

Низький рівень медіаграмотності населення посилив маніпулятивні та інформаційні впливи держави-окупанта, що стало причиною сепаратистських настроїв серед населення в окремих регіонах.

В умовах такого інформаційного вакууму перебуває і населення з тимчасово окупованої території, яке фактично втрачає можливість реінтегруватися в українське суспільство. Для розв'язання зазначеної проблеми необхідним є розроблення механізму утвердження української національної та громадянської ідентичності у населення, що перебуває на тимчасово окупованій території.

Ураховуючи те, що формування світогляду людини здійснюється в період дошкільного та шкільного віку людини, особливої уваги потребують освітні програми дошкільної, повної загальної середньої та позашкільної освіти, зокрема включення до них питань української національної та громадянської ідентичності. При цьому впровадження освітніх програм сьогодні ускладнено міграційними процесами, втратою кадрового потенціалу, освітньої інфраструктури.

Формування української національної та громадянської ідентичності може здійснюватися саме через активну діяльність закладів позашкільної освіти, які на сьогодні потребують глобальної модернізації.

Формування у населення знань правил пожежної, мінної безпеки та цивільного захисту, алгоритму дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій, надання домедичної допомоги є вкрай необхідними і є пріоритетними завданнями військово-патріотичного виховання.

У цьому контексті варто окреслити дані щодо володіння вогнепальною зброєю. Сьогодні 44 відсотки опитуваних хотіли б бути власниками вогнепальної зброї і боєприпасів до неї. При цьому 45 відсотків опитаних заявили, що не мають навичок користування зброєю. Серед тих, хто вміє користуватися вогнепальною зброєю лише в загальних рисах, дві третини хотіли б покращити свої навички. Серед тих, хто взагалі не вміє, — 37 відсотків.

В умовах збройної агресії цілеспрямоване систематичне формування в Україні готовності до національного спротиву, сприяння максимально широкому залученню населення до дій, спрямованих на забезпечення суверенітету і територіальної цілісності держави, є пріоритетом національної безпеки.

У цьому контексті саме вишкільна підготовка може стати системним механізмом формування оборонної свідомості населення. Однією з основних форм військово-патріотичного виховання є військово-шефська робота. Ефективна системна робота у цьому напрямі сприятиме популяризації та підвищенню престижу військової та спеціальної

державної служби, підготовці громадян до національного спротиву, формуванню оборонної свідомості.

Виклики та загрози, що постали перед цивілізованим світом і Україною, необхідність захисту території та суверенітету, протидія тероризму, інформаційній та економічній війні з боку держави-агресора провокують посилення такої проблеми, як відсутність системного характеру військово-патріотичного виховання населення всіх вікових категорій, як наслідок — формування системи під впливом деструктивних внутрішніх і зовнішніх факторів, у тому числі держави-агресора.

На сьогодні держава заінтересована у захисті своєї території від зовнішнього втручання, а громадян — від маніпулювання свідомістю ззовні. Це обумовлює пошук різноманітних форм підготовки населення, в тому числі дітей та молоді до військової служби через залучення до відповідних освітніх програм.

Робота з військово-патріотичного виховання повинна проводитися комплексно, спільними зусиллями органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, сил безпеки і оборони України із залученням ветеранів війни, а також закладів освіти, сім'ї, інститутів громадянського суспільства.

Системна організація військово-патріотичного виховання повинна враховувати початкову військову підготовку, формування психологічної та фізичної, морально-духовної готовності до служби в Збройних Силах, задоволення потреби підростаючого покоління у постійному вдосконаленні своєї підготовки до захисту України.

Ураховуючи зазначене, ефективним інструментом є реалізація Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри “Сокіл” (“Джура”), у тому числі за окремими напрямками, з метою здобуття молоддю базових загальновійськових знань, практичних вмінь і навичок із залученням інститутів громадянського суспільства та ветеранів війни.

Реалізація ветеранської політики наскрізно пов'язана з утвердженням української національної та громадянської ідентичності: формування позитивного образу ветеранів війни, розвиток спорту ветеранів війни, формування оборонної свідомості у громадян України, здійснення заходів щодо вшанування пам'яті загиблих ветеранів війни, а також заходів з відзначення на державному рівні дат, пов'язаних із вшануванням ветеранів війни, захистом незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, формуванням соборності та державності тощо.

Трансформаційні процеси, політична та соціальна нестабільність, а також прагнення України приєднатися до Європейського Союзу вимагають формування відповідального та розвинутого громадянського суспільства.

Протягом останніх років громадянське суспільство значно прогресувало і швидко відреагувало на запит сьогодення. Так, у звіті за

результатами дослідження “Громадянське суспільство України в умовах війни” (грудень 2022 р. — січень 2023 р.) серед актуальних напрямів діяльності інститутів громадянського суспільства найчастіше названі допомога військовим (18 відсотків) та робота з внутрішньо переміщеними особами і українськими біженцями за кордоном (17,3 відсотка), волонтерство — 10,6 відсотка, соціальний захист вразливих груп і допомога постраждалим від збройної агресії — 9,6 відсотка. Тобто спостерігається концентрація зусиль інститутів громадянського суспільства на найбільш злободенних питаннях за рахунок інших напрямів.

До перспективних напрямів діяльності учасники опитування відносять пошук фінансування, інвестиційне залучення, встановлення зв'язку з міжнародними організаціями — 9 відсотків. Лише 1,9 відсотка опитаних обрали такий напрям, як українізація населення та патріотичне виховання.

Така ситуація містить потенційні ризики згортання важливих напрямів роботи, зокрема за напрямом утвердження української національної та громадянської ідентичності, що обумовлює необхідність підтримки інститутів громадянського суспільства з боку держави, насамперед з реалізації спільних державно-громадських проектів у зазначеній сфері.

Візія, мета та пріоритетні напрями Стратегії

Візія — соціально активні та відповідальні громадяни з утвердженою українською національною та громадянською ідентичністю на основі суспільно-державних (національних) цінностей України живуть у державі, яка є частиною європейського та євроатлантичного простору, де забезпечено конституційні гарантії прав і свобод людини та громадянина, досягнуто єдності в суспільстві, подолано суперечності соціокультурного, мовного та регіонального характеру.

Метою Стратегії є формування та утвердження української національної та громадянської ідентичності у громадян та закордонних українців шляхом національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання, громадянської освіти на основі суспільно-державних (національних) цінностей України.

Суб'єкти відносин у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності визначені Законом України “Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності”.

Державна політика у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності спрямована на всі верстви населення України, вікові категорії, закордонних українців та враховує інтереси корінних народів і національних меншин (спільнот) України.

Стратегія реалізовується за такими пріоритетними напрямами:

утвердження української національної та громадянської ідентичності;

взаємопідтримка та співпраця щодо формування української національної та громадянської ідентичності між органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства;

формування системи кадрового забезпечення сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності;

сприяння розвитку інфраструктури у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Стратегічні цілі та показники їх досягнення

Пріоритетний напрям 1. Утвердження української національної та громадянської ідентичності

Стратегічна ціль. Утвердження української національної та громадянської ідентичності на основі суспільно-державних (національних) цінностей України, формування оборонної свідомості, громадянської стійкості, соціальної активності та відповідальності в українців.

Досягнення цілі передбачається шляхом виконання таких завдань:

формування та утвердження в суспільстві патріотичної свідомості, поваги до державних символів, суспільно-державних (національних) цінностей України, розуміння їх важливості для становлення держави, державної мови як національної цінності та важливого атрибута національної та громадянської ідентичності;

формування оборонної свідомості та громадянської стійкості;

сприяння створенню, виробництву та поширенню українськомовного інформаційного та культурного продукту, підвищення рівня його споживання шляхом формування єдиної державної інформаційно-просвітницької політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

популяризація історії України, зокрема боротьби українського народу за самовизначення і творення власної держави, видатних особистостей українського державотворення, ветеранів війни, Захисників та Захисниць України, які полягли в боротьбі за захист незалежності та територіальної цілісності України, українців, досягнення яких увійшли до світової історії;

сприяння утвердженню сімейних цінностей та активне залучення сім'ї до формування української національної та громадянської ідентичності;

формування та збереження української національної та громадянської ідентичності у громадян України, які проживають за кордоном та на тимчасово окупованій території;

інтеграція національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти у сферу відпочинку та розваг;

популяризація та збереження культурної спадщини та культурних цінностей України;

залучення військовослужбовців, ветеранів війни до освітньої діяльності з початкової та базової військової підготовки, організації та виконання програм, реалізації проєктів та здійснення заходів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

формування активної життєвої та громадянської позиції, здатності брати участь у житті суспільства, органів місцевого самоврядування та в управлінні на різних рівнях, зокрема у волонтерській діяльності;

формування і розвиток критичного мислення та медіаграмотності, вміння практично застосовувати здобуті знання, уміння і навички, запобігання поширенню недостовірної інформації;

формування усвідомленого та відповідального ставлення населення до питань надання домедичної допомоги особам у невідкладних станах;

забезпечення організації науково-дослідної та методичної роботи у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Результативний показник досягнення стратегічної цілі — щороку охоплюється не менше 1,5 відсотка осіб заходами та проєктами, спрямованими на утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Пріоритетний напрям 2. Взаємопідтримка та співпраця щодо формування української національної та громадянської ідентичності між органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства

Стратегічна ціль. Забезпечення спільної та скоординованої діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у партнерстві з інститутами громадянського суспільства, міжнародними організаціями, представниками бізнесу та іншими суб'єктами у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності з метою формування та реалізації державної політики у зазначеній сфері.

Досягнення цілі передбачається шляхом виконання таких завдань:

розвиток ініціатив, спрямованих на співпрацю влади, міжнародних організацій, закордонних українців, інститутів громадянського суспільства та соціально-відповідального бізнесу на принципах державно-громадського та державно-приватного партнерства;

утворення координаційних рад з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади, органах місцевого самоврядування;

залучення інститутів громадянського суспільства, фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, ветеранів війни, волонтерів та інших суб'єктів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності до формування та реалізації державної політики у зазначеній сфері;

надання фінансової, інформаційної, методичної, організаційної допомоги та інших видів державної підтримки інститутами громадянського суспільства на реалізацію проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

залучення інститутів громадянського суспільства до процесів формування єдиного інформаційно-просвітницького простору, в тому числі до створення онлайн-інструментів у напрямі утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Результативні показники досягнення стратегічної цілі:

утворено не менше 25 координаційних рад з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади, органах місцевого самоврядування;

щороку охоплюється не менше 0,5 відсотка населення проектами у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, реалізованими інститутами громадянського суспільства.

Пріоритетний напрям 3. Формування системи кадрового забезпечення сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності

Стратегічна ціль. Створення та розвиток системи підготовки фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності за напрямами національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти.

Досягнення зазначеної цілі передбачається шляхом виконання таких завдань:

формування системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

розроблення та затвердження типової програми підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності за напрямами національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти;

підготовка фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності до роботи з населенням, яке проживало на тимчасово окупованій території, та його реінтеграція в соціокультурний простір України;

підготовка фахівців та педагогічних працівників з числа ветеранів війни з подальшим їх залученням до організації та провадження освітньої діяльності, виконання програм, реалізації проєктів та здійснення заходів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

удосконалення компетентностей, знань, умінь та навичок фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності шляхом неформальної освіти.

Результативний показник досягнення стратегічної цілі — щороку близько 120 осіб беруть участь у заходах, спрямованих на удосконалення компетентностей, знань, умінь та навичок фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, шляхом неформальної освіти.

Пріоритетний напрям 4. Сприяння розвитку інфраструктури у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

Стратегічна ціль. Забезпечення умов створення та розвитку інфраструктури у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, об'єднаної в ефективну систему, що популяризує суспільно-державні (національні) цінності.

Досягнення зазначеної цілі передбачається шляхом виконання таких завдань:

забезпечення сприятливих умов створення та розвитку інфраструктури з утвердження української національної та громадянської ідентичності в регіонах України;

створення та розвиток національно-патріотичних, військово-патріотичних осередків виховання дітей та молоді у закладах сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності у тісній співпраці з інститутами громадянського суспільства;

сприяння створенню структурних підрозділів з утвердження української національної та громадянської ідентичності в молодіжних, волонтерських центрах, просторах, центрах та інших організаціях і установах, які провадять діяльність у зазначеній сфері;

розвиток інституційної спроможності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Результативні показники досягнення стратегічної цілі:

створено структурні підрозділи з утвердження української національної та громадянської ідентичності органами виконавчої влади;

розроблено критерії моніторингу та порядок моніторингу діяльності закладів сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Етапи реалізації Стратегії

Реалізовувати Стратегію передбачається трьома етапами:

перший етап (2023—2025 роки) — виконання завдань і заходів операційного плану заходів, формування кадрової системи сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності, забезпечення умов для створення та розвитку інфраструктури у зазначеній сфері, проведення моніторингу та оцінювання;

другий етап (2026—2028 роки) — виконання завдань і заходів операційного плану заходів, формування цілісної загальнодержавної політики у зазначеній сфері, в тому числі через роботу координаційних рад з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при місцевих органах виконавчої влади, органах місцевого самоврядування, розвиток інститутів громадянського суспільства, які провадять діяльність у зазначеній сфері, розвиток інфраструктури сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності, проведення оцінки ефективності прийнятих нормативно-правових актів, проведення моніторингу та оцінювання;

третій етап (2029—2030 роки) — створення підґрунтя для подальшого розвитку сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності, проведення моніторингу та оцінювання, розроблення Стратегії на наступний період.

Механізм реалізації Стратегії

Організаційне забезпечення реалізації Стратегії передбачає розроблення планів заходів з її реалізації, в яких конкретизовані окремі заходи із зазначенням строків їх здійснення. Плани заходів з реалізації цієї Стратегії розробляються поетапно на 2023—2025, 2026—2028 і 2029—2030 роки з можливістю їх уточнення щороку.

Інституційне забезпечення реалізації Стратегії передбачає удосконалення нормативно-правового забезпечення сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності; розподіл повноважень між органами, відповідальними за виконання планів заходів з реалізації цієї Стратегії відповідно до їх компетенції та з урахуванням ресурсних можливостей; створення умов належного виконання цієї Стратегії органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, зокрема в частині справедливого розподілу наявних ресурсів, у тому числі кадрових; налагодження ефективної співпраці між органами, відповідальними за реалізацію Стратегії, та інститутами громадянського суспільства, зокрема шляхом укладення угод, контрактів, меморандумів,

здійснення спільних заходів, реалізації проектів; врегулювання конфлікту інтересів; запобігання корупції.

Науково-аналітичний та експертний супровід процесу формування державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності та реалізації Стратегії забезпечують науково-дослідні установи, інші інститути громадянського суспільства, організації.

Науково-методичне забезпечення включає дослідження, аналіз проблем у сфері утвердження української національної та громадянської освіти; створення та впровадження системи моніторингу та оцінки реалізації Стратегії; аналіз поточних результатів реалізації Стратегії; розроблення пропозицій і рекомендацій щодо актуалізації цілей і завдань Стратегії.

Реалізація Стратегії передбачає формування та реалізацію єдиної державної інформаційно-просвітницької політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності шляхом забезпечення організації та проведення інформаційних кампаній, створення онлайн-інструментів утвердження української національної та громадянської ідентичності суб'єктами відносин у зазначеній сфері в межах своїх повноважень відповідно до законодавства.

Реалізація Стратегії здійснюється на основі партнерства, координації та узгодження діяльності всіх органів, що забезпечують її реалізацію відповідно до законодавства.

Фінансові ресурси для реалізації Стратегії

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, місцевих бюджетів у межах бюджетних призначень, передбачених головним розпорядникам бюджетних коштів на відповідний бюджетний період, міжнародної технічної допомоги, інших джерел, не заборонених законодавством.

Моніторинг та оцінка результатів реалізації Стратегії

Стратегія передбачає проведення моніторингу відповідно до етапів її реалізації та щорічної оцінки ефективності реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Метою проведення моніторингу є своєчасне виявлення та розв'язання проблем, що перешкоджають досягненню кінцевої мети Стратегії.

Після закінчення кожного етапу реалізації Стратегії проводиться моніторинг результатів, на підставі якого готуються висновки, що

враховуються під час розроблення плану заходів з реалізації Стратегії для наступного етапу. Моніторинг здійснюється шляхом проведення аналізу:

досягнення очікуваних результатів Стратегії, з'ясування причин відхилення;

виконання завдань та заходів Стратегії шляхом визначення частки виконаних/невиконаних завдань та заходів у плановому періоді, пошуку причин відхилення.

Моніторинг Стратегії проводиться шляхом залучення до процесу науково-дослідних установ, незалежних організацій (експертів).

За результатами проведеного моніторингу Мінмолодьспортом готується та подається Кабінетові Міністрів України звіт.

Періодичність подання такого звіту визначається планами заходів з реалізації Стратегії.

Щорічна оцінка ефективності реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності щодо виконання її завдань, реалізації проектів і здійснення заходів здійснюється на основі даних звіту про результати моніторингу, проведення аналізу суспільного становища в Україні на державному, регіональному та місцевому рівні.

За результатами оцінювання Мінмолодьспортом готується та подається Кабінетові Міністрів України звіт, що містить висновки та рекомендації щодо необхідності перегляду, припинення чи продовження реалізації Стратегії, основні досягнення та недоліки державної політики за визначений період.

Очікувані результати реалізації Стратегії

Очікуваними результатами реалізації Стратегії є:

збільшення кількості осіб, охоплених заходами та проектами у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

збільшення кількості громадян, які, за даними соціологічних опитувань, пишаються своїм українським походженням та/або громадянством;

зростання кількості громадян України, насамперед молоді, які беруть участь у голосуванні під час виборів та референдумів, що проводяться в Україні та за її межами відповідно до закону;

зростання щороку кількості населення України, закордонних українців, залучених до заходів та проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

зростання відсотка населення, яке щороку приймається на військову службу до сил безпеки і сил оборони України та інших утворених відповідно до законів військових формувань;

зростання частки громадян України, які, за даними соціологічних опитувань, готові захищати незалежність та територіальну цілісність України із зброєю в руках;

зростання частки громадян, які, за даними соціологічних опитувань, володіють і спілкуються українською мовою в повсякденному житті;

збільшення обсягу українськомовного інформаційного та культурного продукту та зростання рівня його споживання;

зростання рівня медіакультури та медіаграмотності населення;

населення України користується рівним правом доступу до громадянської освіти (формальної, неформальної, інформальної), яка ґрунтується на суспільно-державних (національних) цінностях, критичному мисленні;

реалізація ініціатив, спрямованих на співпрацю влади, міжнародних організацій, закордонних українців, інститутів громадянського суспільства та соціально відповідального бізнесу на принципах державно-громадського та державно-приватного партнерства;

збільшення щороку кількості реалізованих проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, підтриманих органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;

збільшення щороку кількості громадян України, інститутів громадянського суспільства, міжнародних організацій та представників бізнесу, залучених органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування до процесу формування та реалізації державної політики, прийняття управлінських рішень у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

функціонування налагодженої єдиної системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;

збільшення щороку кількості фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, яких було залучено до заходів з формальної та неформальної освіти;

зростання кількості закладів сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності, які провадять активну діяльність та реалізують державну політику у зазначеній сфері, та рівня їх відвідуваності.

ОПЕРАЦІЙНИЙ ПЛАН
заходів з реалізації у 2023—2025 роках Стратегії утвердження української
національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
<i>Пріоритетний напрям 1. Утвердження української національної та громадянської ідентичності</i>				
<i>Стратегічна ціль. Утвердження української національної та громадянської ідентичності на основі суспільно-державних (національних) цінностей України, формування оборонної свідомості, громадянської стійкості, соціальної активності та відповідальності в українців</i>				
1. Формування та утвердження в суспільстві патріотичної свідомості, поваги до державних символів, суспільно-державних (національних) цінностей України, розуміння їх важливості для становлення держави, державної мови як національної цінності та важливого атрибута національної та громадянської ідентичності	1) проведення заходів та реалізація проектів, спрямованих на утвердження в суспільстві патріотичної свідомості, поваги до державних символів, суспільно-державних (національних) цінностей України, розуміння їх важливості для становлення держави, державної мови як національної цінності та важливого атрибута національної та громадянської ідентичності	2024—2025	проведено (реалізовано) не менше 20 заходів та проектів всеукраїнського та регіонального рівня	Мінмолодьспорт МКІП Український інститут національної пам'яті МОН обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
2. Формування оборонної свідомості та громадянської стійкості	2) сприяння створенню, поширенню та популяризації українського наративу шляхом реалізації культурно-мистецьких проектів	2024—2025	реалізовано не менше трьох культурно-мистецьких проектів	МКІП Український інститут книги (за згодою)
	1) здійснення заходів військово-патріотичного виховання в рамках підготовки громадян до національного спротиву	2024—2025	проведено не менше 10 заходів всеукраїнського та регіонального рівня	Міноборони Мінмолодьспорт МОН МВС Адміністрація Держприкордонслужби Національна поліція ДСНС Національна гвардія Мінветеранів обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
	2) здійснення заходів, спрямованих на популяризацію військової служби, діяльності сил безпеки і оборони України та військової історії	2024—2025	проведено не менше 10 заходів всеукраїнського та регіонального рівня	Міноборони Мінмолодьспорт МВС Національна поліція ДСНС Національна гвардія Адміністрація

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
				Держприкордонслужби Мінветеранів обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
	3) проведення та розвиток Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри “Сокіл” (“Джура”), у тому числі за окремими напрямками, з метою здобуття молоддю первинних загальновійськових і спеціальних компетентностей із залученням інститутів громадянського суспільства та ветеранів	2023—2025	проведено щороку не менше трьох заходів всеукраїнського та регіонального рівня	МОН Мінмолодьспорт МВС Національна поліція ДСНС Національна гвардія Адміністрація Держприкордонслужби Міноборони обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
	4) проведення інформаційно-просвітницьких і виховних заходів та кампаній із питань військово-патріотичного виховання	2023—2025	проведено не менше 10 заходів всеукраїнського та регіонального рівня	МОН Мінмолодьспорт Міноборони МВС Національна поліція ДСНС Національна гвардія

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
3. Сприяння створенню, виробництву та поширенню українськомовного інформаційного та культурного продукту, підвищення рівня його споживання шляхом формування єдиної державної інформаційно-просвітницької політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності	1) створення, виробництво та популяризація українськомовного інформаційного та культурного продукту	2023—2025	поширено українськомовний інформаційний та культурний продукт (веб-сайти, соціальні мережі тощо)	Адміністрація Держприкордонслужби Міноборони обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) МКІП Держкіно

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
	2) підготовка та поширення інформаційних матеріалів щодо розвінчування наративів та міфів, створених державою-агресором	2024—2025	поширено інформаційні матеріали на власних ресурсах (веб-сайти, соціальні мережі тощо)	МКІП Український інститут національної пам'яті Центр протидії дезінформації (за згодою) Мінмолодьспорт обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
4. Популяризація історії України, зокрема боротьби українського народу за самовизначення і творення власної держави, видатних особистостей українського державотворення, ветеранів війни, Захисників та Захисниць України, які полягли в боротьбі за захист незалежності та територіальної цілісності України, українців, досягнення яких увійшли до світової історії	здійснення заходів та реалізація проектів, спрямованих на популяризацію історії України, зокрема боротьби українського народу за самовизначення і творення власної держави, видатних особистостей українського державотворення, ветеранів війни, Захисників та Захисниць України, які полягли в боротьбі за захист незалежності та територіальної цілісності	2023—2025	проведено не менше 20 заходів всеукраїнського та регіонального рівня	Мінмолодьспорт МКІП Держкіно Український інститут національної пам'яті МОН Мінветеранів обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
	України, українців, досягнення яких увійшли до світової історії			
5. Сприяння утвердженню сімейних цінностей та активне залучення сім'ї до формування української національної та громадянської ідентичності	проведення заходів та реалізація проектів, спрямованих на утвердження сімейних цінностей та активне залучення сім'ї до формування української національної та громадянської ідентичності	2024—2025	проведено (реалізовано) не менше п'яти заходів та проектів всеукраїнського та регіонального рівня	Мінмолодьспорт Мінсоцполітики обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
6. Формування та збереження української національної та громадянської ідентичності у громадян України, які проживають за кордоном та на тимчасово окупованій території	1) проведення публічних дискусій, досліджень, збору аналітичних даних та комплексної комунікаційної кампанії з метою формування української національної та громадянської ідентичності у громадян України, які проживають за кордоном та на тимчасово окупованій території, а також прилеглих до них територіях	2024—2025	проведено комплексні комунікаційні кампанії	Мінмолодьспорт МЗС Мінреінтеграції МОН обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
	2) організація та здійснення заходів, спрямованих на реінтеграцію та адаптацію населення, яке проживало на тимчасово окупованій території	2024—2025	проведено не менше п'яти заходів всеукраїнського та регіонального рівня	Мінмолодьспорт МКІП МОН Мінреінтеграції обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації)

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
7. Інтеграція національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти у сферу відпочинку та розваг	впровадження інтерактивних методів національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти	2024—2025	розроблено та впроваджено інтерактивні методи	органи місцевого самоврядування (за згодою) Мінмолодьспорт МКП МОН Міноборони обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
8. Популяризація та збереження культурної спадщини та культурних цінностей України	поширення та інформування українського суспільства про культурну спадщину та культурні цінності України	2024—2025	поширено інформаційні матеріали на власних ресурсах (веб-сайти, соціальні мережі тощо)	МКП Український інститут національної пам'яті Мінмолодьспорт обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
9. Залучення військовослужбовців, ветеранів війни до освітньої діяльності з початкової та базової військової підготовки, організації та виконання програм, реалізації проектів та здійснення заходів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності	1) розроблення Порядку використання (залучення) особового складу, ресурсів та засобів сил безпеки і сил оборони, забезпечення заходів безпеки, медичного забезпечення під час здійснення заходів військово-патріотичного виховання	2023	розроблено відповідний нормативно-правовий акт	Міноборони МВС МОН Мінмолодьспорт
	2) розроблення та впровадження механізму залучення військовослужбовців, ветеранів війни до освітньої діяльності з початкової та базової військової підготовки	2024	впроваджено механізм залучення військовослужбовців, ветеранів війни до освітньої діяльності з початкової та базової військової підготовки	Міноборони Мінветеранів МВС МОН Мінмолодьспорт обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
	3) проведення заходів з утвердження української національної та громадянської ідентичності за участю військовослужбовців, ветеранів війни	2023—2025	проведено не менше 10 заходів за участю військовослужбовців, ветеранів війни	Міноборони Мінветеранів МВС Національна поліція ДСНС Національна гвардія Адміністрація Держприкордонслужби МОН

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
				Мінмолодьспорт обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
10. Формування активної життєвої та громадянської позиції, здатності брати участь у житті суспільства, органів місцевого самоврядування та в управлінні на різних рівнях, зокрема у волонтерській діяльності	1) впровадження громадянських компетентностей в освітні програми для різних рівнів освіти 2) впровадження програм громадянської освіти у співпраці із закладами культури та освіти, соціального захисту, відділами освіти, культури, туризму, молоді та спорту, молодіжними центрами, інститутами громадянського суспільства	2024—2025 2024—2025	внесено зміни до освітніх програм впроваджено програми громадянської освіти	МОН МОН Мінмолодьспорт Мінсоцполітики МКП МВС Національна поліція ДСНС Національна гвардія Адміністрація Держприкордонслужби обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
11. Формування і розвиток критичного мислення та медіаграмотності, вміння практично застосовувати здобуті знання, уміння і навички, запобігання поширенню недостовірної інформації	1) розроблення курсів медіаграмотності	2024—2025	розроблено курси	МОН МКІП
	2) сприяння розвитку базових навичок медіаграмотності в закладах освіти шляхом впровадження курсів медіаграмотності	2025	впроваджено курси медіаграмотності у закладах освіти	МОН обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
	3) проведення заходів та реалізація проектів, спрямованих на підвищення рівня медіаграмотності населення	2024—2025	проведено (реалізовано) не менше трьох заходів та проектів, спрямованих на підвищення рівня медіаграмотності населення	Мінмолодьспорт МКІП МОН обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
12. Формування усвідомленого та відповідального ставлення населення до питань надання домедичної допомоги особам у невідкладних станах	1) виконання програми “Інструктор з надання догоспітальної допомоги”	2024—2025	підготовлено 120 інструкторів навчально-тренувальних відділів регіональних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф	МОЗ державний заклад “Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Міністерства охорони здоров’я України” (за згодою) обласні, Київська міська держадміністрації (військові

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
				адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
	2) виконання програми “Перший на місці подій”	2024—2025	проведено не менше одного навчання домедичної допомоги за програмою “Перший на місці події”	МОЗ державний заклад “Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Міністерства охорони здоров’я України” (за згодою) обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
	3) розроблення онлайн-курсу для цивільного населення за програмою “Перший на місці події”	2024—2025	поширено інформацію про онлайн-курс для цивільного населення за програмою “Перший на місці події” (веб-сайти, соціальні мережі тощо)	МОЗ державний заклад “Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Міністерства охорони здоров’я України” (за згодою) обласні, Київська міська

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
13. Забезпечення організації науково-дослідної та методичної роботи у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності	1) проведення досліджень у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності	2024—2025	проведено дослідження, в тому числі соціологічні	держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) Мінмолодьспорт Національна академія наук (за згодою) Національна академія педагогічних наук (за згодою) науково-дослідні установи (за згодою) інститути громадянського суспільства (за згодою)
	2) розроблення та вдосконалення методик і програм національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти за різними віковими категоріями із урахуванням досвіду інститутів громадянського суспільства, що провадять багаторічну діяльність у зазначеній сфері, країн — членів НАТО, членів ЄС	2025	затверджено методики і програми	Мінмолодьспорт Міноборони Мінветеранів МОН Національна академія наук (за згодою) Національна академія педагогічних наук (за згодою) науково-дослідні установи (за згодою) інститути громадянського суспільства (за згодою)

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
	3) здійснення моніторингу досягнення очікуваних результатів Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року, виконання завдань та заходів шляхом визначення частки виконаних/невиконаних завдань та заходів у плановому періоді, дослідження причин відхилення	2025	здійснено моніторинг досягнення очікуваних результатів Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року	Мінмолодьспорт Національна академія наук (за згодою) Національна академія педагогічних наук (за згодою) науково-дослідні установи (за згодою) інститути громадянського суспільства (за згодою)
	4) розроблення висновків та рекомендацій щодо удосконалення державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності на основі досліджень, у тому числі соціологічних	2025	розроблено висновки та рекомендації	Мінмолодьспорт Національна академія наук (за згодою) Національна академія педагогічних наук (за згодою) науково-дослідні установи (за згодою) інститути громадянського суспільства (за згодою)

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
-----------------------	---------------------	------------------------	---------------------	----------------------------

Пріоритетний напрям 2. Взаємопідтримка та співпраця щодо формування української національної та громадянської ідентичності між органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства

Стратегічна ціль. Забезпечення спільної та скоординованої діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у партнерстві з інститутами громадянського суспільства, міжнародними організаціями, представниками бізнесу та іншими суб'єктами у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності з метою формування та реалізації державної політики у зазначеній сфері

14. Розвиток ініціатив, спрямованих на співпрацю влади, міжнародних організацій, закордонних українців, інститутів громадянського суспільства та соціально-відповідального бізнесу на принципах державно-громадського та державно-приватного партнерства	1) проведення заходів та реалізація проектів разом з міжнародними організаціями, закордонними українцями, інститутами громадянського суспільства та соціально-відповідальним бізнесом, спрямованих на формування української національної та громадянської ідентичності	2024—2025	проведено заходи, підписано меморандуми, договори	Мінмолодьспорт МЗС МОН МКІП Міноборони Мінветеранів інститути громадянського суспільства (за згодою)
--	---	-----------	---	--

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
	2) інформаційна, методична, організаційна підтримка інститутів громадянського суспільства, що провадять свою діяльність у напрямі формування української національної та громадянської ідентичності за кордоном	2024—2025	надано інформаційну, методичну, організаційну допомогу та інші види державної підтримки	Мінмолодьспорт МЗС МКІП
	3) забезпечення підтримки експорту книжкової продукції, підтримки перекладів і промоції творів української літератури іншими мовами	2024—2025	здійснено промоцію творів української літератури іншими мовами	МКІП Український інститут книги (за згодою)
15. Утворення координаційних рад з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади, органах місцевого самоврядування	1) надання методичної підтримки та проведення тренінгів для місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з питань утворення, функціонування координаційних рад	2024	розроблено інформаційні матеріали, виконано тренінгову програму	Мінмолодьспорт обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації)

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
	2) утворення координаційних рад з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності	2024	утворено координаційні ради при не менш як 50 відсотках місцевих органах виконавчої влади	обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) інститути громадянського суспільства (за згодою)
16. Залучення інститутів громадянського суспільства, фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, ветеранів війни, волонтерів та інших суб'єктів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності до формування та реалізації державної політики у зазначеній сфері	1) проведення консультацій з інститутами громадянського суспільства, фахівцями у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, ветеранами війни, волонтерами та іншими суб'єктами у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності під час розроблення програмних документів у зазначеній сфері	2023—2025	залучено представників інститутів громадянського суспільства, ветеранів війни, волонтерів та інших суб'єктів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності до формування та реалізації державної політики у зазначеній сфері	Мінмолодьспорт обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
	2) проведення заходів та реалізація проектів у сфері утвердження української	2023—2025	проведено (реалізовано) не менше 20 заходів та	Мінмолодьспорт обласні, Київська міська держадміністрації (військові

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
	національної та громадянської ідентичності за участю інститутів громадянського суспільства, фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, ветеранів війни, волонтерів та інших суб'єктів у зазначеній сфері		проектів всеукраїнського та регіонального рівня за участю інститутів громадянського суспільства, фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, ветеранів війни, волонтерів та інших суб'єктів у зазначеній сфері	адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
17. Надання фінансової, інформаційної, методичної, організаційної допомоги та інших видів державної підтримки інститутами громадянського суспільства на реалізацію проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності	надання фінансової, інформаційної, методичної, організаційної допомоги та інших видів державної підтримки інститутами громадянського суспільства на реалізацію проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності	щороку	проведено конкурс проектів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, розроблених інститутами громадянського суспільства	Мінмолодьспорт обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
18. Залучення інститутів громадянського суспільства до процесів формування єдиного інформаційно-просвітницького простору, в тому числі до створення онлайн-інструментів у напрямі утвердження української національної та громадянської ідентичності	організація міжрегіональної співпраці щодо спільного з інститутами громадянського суспільства проведення заходів, спрямованих на формування єдиного інформаційно-просвітницького простору	2023—2025	створено онлайн-інструменти у напрямі утвердження української національної та громадянської ідентичності	Мінмолодьспорт МКІП Міноборони МОН Мінветеранів обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)

Пріоритетний напрям 3. Формування системи кадрового забезпечення сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності

Стратегічна ціль. Створення та розвиток системи підготовки фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності за напрямками національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
19. Формування системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності	1) затвердження Порядку підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності	2023	прийнято постанову Кабінету Міністрів України	МОН Мінмолодьспорт
	2) розроблення та включення освітніх компонентів, що забезпечують формування компетентностей утвердження української національної та громадянської ідентичності, до освітніх програм, спеціальностей галузей знань: “Освіта/Педагогіка”, “Культура і мистецтво”, “Гуманітарні науки”, “Соціальні та поведінкові науки”, “Журналістика”, “Публічне управління та адміністрування”, за якими передбачено здійснення підготовки таких фахівців	2025	внесено зміни до освітніх програм відповідних спеціальностей галузей знань	МОН Національна академія педагогічних наук (за згодою) МКІП Мінмолодьспорт
	3) здійснення заходів з підготовки виховників, залучених до реалізації Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри “Сокіл” (“Джура”)	2023—2025	проведено не менше трьох заходів всеукраїнського та регіонального рівня	МОН Мінмолодьспорт обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації)

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
	4) залучення до процесу підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності суб'єктів освітньої діяльності, закладів у зазначеній сфері та інститутів громадянського суспільства	2024—2025	проведено заходи разом із суб'єктами освітньої діяльності, закладами сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності та інститутами громадянського суспільства	органи місцевого самоврядування (за згодою) Мінмолодьспорт МОН обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
20. Розроблення та затвердження типової програми підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності за напрямками національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти	затвердження типової програми підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності	2024	прийнято відповідний нормативно-правовий акт	Мінмолодьспорт
21. Підготовка фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності до роботи з	затвердження типової програми підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської	2024	прийнято відповідний нормативно-правовий акт	Мінмолодьспорт МОН Мінреінтеграції МКІП

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
населенням, яке проживало на тимчасово окупованій території, та його реінтеграція в соціокультурний простір України	ідентичності, до компетенції яких належить робота з населенням, яке проживало на тимчасово окупованій території, та його реінтеграція в соціокультурний простір України			
22. Підготовка фахівців та педагогічних працівників з числа ветеранів війни з подальшим їх залученням до організації та провадження освітньої діяльності, виконання програм, реалізації проектів та здійснення заходів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності	1) забезпечення можливості для професійної перепідготовки та підвищення кваліфікації ветеранів війни з урахуванням економічних особливостей регіонів та актуальних потреб ринку праці 2) проведення семінарів, курсів з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації ветеранів для роботи у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності	2024—2025 2023—2025	прийнято відповідний нормативно-правовий акт проведено не менше восьми заходів всеукраїнського та регіонального рівня	Мінветеранів МОН Мінмолодьспорт Міноборони Мінветеранів Міноборони МОН обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
23. Удосконалення компетентностей, знань, умінь та навичок фахівців у сфері	здійснення заходів та реалізація проектів, спрямованих на удосконалення компетентностей,	2024—2025	проведено не менше трьох заходів	Мінмолодьспорт обласні, Київська міська держадміністрації (військові

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
утвердження української національної та громадянської ідентичності шляхом неформальної освіти	знань, умінь та навичок фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності		всеукраїнського та регіонального рівня	адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
<i>Пріоритетний напрям 4. Сприяння розвитку інфраструктури у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності</i>				
<i>Стратегічна ціль. Забезпечення умов створення та розвитку інфраструктури у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, об'єднаної в ефективну систему, що популяризує суспільно-державні (національні) цінності</i>				
24. Забезпечення сприятливих умов створення та розвитку інфраструктури з утвердження української національної та громадянської ідентичності в регіонах України	1) забезпечення умов для створення та розвитку закладів сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності в регіонах	2024—2025	затверджено методичні рекомендації	Мінмолодьспорт МОН МКІП обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
	2) визначення критеріїв моніторингу та порядку моніторингу діяльності закладів сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності	2023	прийнято відповідний нормативно-правовий акт	Мінмолодьспорт

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
25. Створення та розвиток національно-патріотичних, військово-патріотичних осередків виховання дітей та молоді у закладах сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності у тісній співпраці з інститутами громадянського суспільства	розроблення методичних рекомендацій щодо створення та діяльності відповідних осередків	2024	затверджено методичні рекомендації	Мінмолодьспорт МОН Міноборони МКІП Мінветеранів обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)
26. Сприяння створенню структурних підрозділів з утвердження української національної та громадянської ідентичності в молодіжних, волонтерських центрах, просторах, центрах та інших організаціях і установах, які провадять діяльність у зазначеній сфері	розроблення методичних рекомендацій щодо інтеграції сфери утвердження української національної та громадянської ідентичності в діяльність молодіжних, волонтерських центрів, просторів, центрів та інших організацій і установ, які провадять діяльність у зазначеній сфері	2024	затверджено методичні рекомендації	Мінмолодьспорт Міноборони МКІП МОН Мінветеранів обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання, років	Індикатор виконання	Відповідальні за виконання
27. Розвиток інституційної спроможності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності	створення структурних підрозділів з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування	2024—2025	створено структурні підрозділи	Мінмолодьспорт Міноборони МКІП МОН Мінветеранів обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)